

**ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА
«КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ
ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»**

**Соколов Кирило Владиславович
ХОРЕОГРАФІЧНА СЮІТА «МОЄ “ГИДКЕ КАЧЕННЯ”»**

**Пояснювальна записка до бакалаврської роботи
(творчого проєкту на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»
зі спеціальності 024 «хореографія»)**

Рівень вищої освіти БАКАЛАВР
Галузь знань 02 “КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО”
Спеціальність 024 “ХОРЕОГРАФІЯ”
Спеціалізація /освітньо-професійна програма “Народна хореографія”

Керівник:
Бобровник Юлія Віталіївна
Рецензент:
Афанасьєв Сергій Миколайович

Захищено на засіданні екзаменаційної комісії
Протокол № ____ від _____ р.
Голова комісії _____ Т.В. Боровик

Київ, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ	
«ХОРЕОГРАФІЧНА СЮІТА «Моє “Гидке Каченя”»».....	6
1.1. Аналіз літератури і джерел, що використовувались при реалізації творчого проекту.....	6
1.2. Дитяча казка «Гидке каченя» Ганса Крістіана Андерсена	11
1.3. Обґрунтування композиційно-драматургічної побудови твору	12
Висновки до розділу.....	14
РОЗДІЛ 2. ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ «МОЄ	
“ГИДКЕ КАЧЕНЯ”».....	15
2.1. Лібрето.....	15
2.2. Форма, жанр, стиль. Ідейно-тематичний аналіз загальної сьюїти.....	18
2.3. Форма, жанр, стиль. Ідейно-тематичний аналіз епізодів сьюїти.....	18
2.4. Композиційно-архітектонічна побудова загальної сьюїти.....	23
2.5. Композиційно-архітектонічна побудова епізодів сьюїти.....	23
2.6. Сценарно-композиційний план.....	25
2.7. Дійові особи та їхня характеристика.....	26
2.8. Характеристика музичної основи хореографічного твору.....	27
2.9. Сценографія.....	30
Висновки до розділу.....	33
ВИСНОВКИ.....	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	36
ДОДАТКИ.....	39

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми творчого проєкту.

З давніх-давен людство шукає відповіді на вічні питання, а тема конфлікту між особистістю та суспільством завжди лишається однією з найактуальніших. Від античних трагедій до романів ХХ століття («1984» Дж. Орвелла, «Невидимий чоловік» Р. Еллісона, «Великий Гетсбі» Ф. С. Фіцджеральда) ми бачимо героїв, які борються з осудом та несприйняттям з боку соціуму, відстоюючи свої цінності та переконання. Цей конфлікт може мати як рушійну силу, так і руйнівні наслідки, змінюючи людину на краще або гірше. Сучасна хореографія, з її виразними можливостями, стає потужним інструментом для дослідження конфлікту особистості та суспільства. Танець без слів передає глибину людських переживань, оголюючи суперечності та динаміку внутрішнього світу. Ця тема неодноразово використовувалась у мистецтві. Одним з яскравих прикладів є казка Ганса Крістіана Андерсена «Гидке каченя», перекладена на понад 150 мов. Її втілення на українських сценах знайшло місце у балетних постановках Андрія Романова («Гидке каченя», Запорізький муніципальний театр танцю) та Ігоря Ковача («Дорога до сонця» або «Це прекрасне Гидке каченя», Харківський та Дніпропетровський театри опери та балету). Казка Ганса Християна Андерсена «Гидке каченя» вже давно стала класикою дитячої літератури. Історія про незвичайне пташеня, яке згодом перетворюється на прекрасного лебедя, зворушує читачів протягом багатьох років. Однак сюжет казки можна прочитати й по-іншому. Якщо перенести його на сучасний лад та розрахувати на дорослого глядача, можна побачити зовсім нові грані цієї історії. Саме це й пропонує зробити творчий проєкт «Мое “Гидке Каченя”»

Метою творчого проєкту є створення хореографічної сюїти «Мое “Гидке Каченя”» яке оживе на сцені завдяки послідовним крокам. Цей захопливий проєкт перетвориться з задуму на реальність завдяки професійним танцівникам.

Завдання творчого проєкту:

- втілити задумане на практиці мету творчого проєкту;
- обґрунтувати теоретичні основи творчого проєкту;
- висвітлити ідейно-тематичне та композиційне рішення постановки;
- обґрунтувати засоби художньої виразності творчого проєкту;
- формувати вміння самостійно визначити тему та етапи творчого проєкту;
- задіяти комплекс загальних та фахових компетентностей у процесі реалізації творчого проєкту;
- опис комплексного плану дій, спрямованого на вирішення теоретичних та практичних проблем;
- провести всебічну підготовку творчого проєкту та практичне втілення задуму.

Новизна творчого проєкту полягає в:

- сюїта поставлена на музику видатних українських композиторів Євген Хмара та Роман Коляда;
- лексичних знахідках синтезу видів хореографічного мистецтва.

Оригінальні хореографічні твори, що поєднують класичний та неокласичний танець, створені за авторськими методиками постановки, які передбачають роботу з танцюристами різного рівня підготовки.

Практичне значення творчого проєкту.

Інноваційні розробки проєкту в галузі хореографії, технологій та педагогіки зацікавлять як практикуючих хореографів, так і дослідників танцю.

Проєкт надасть танцюристам можливість посилити свої виконавчі навички, розширити художні горизонти та опанувати техніку дуєтної хореографії. Культурна значущість проєкту полягає у його ролі у популяризації творів українських композиторів Євгена Хмари та Романа Коляди серед танцюристів та глядачів.

Апробація творчого проєкту. Хореографічна сюїта «Моє “Гидке Каченя”» показана на практичному показі екзамену з дисципліни «Мистецтво балетмейстера», 4 курс.

Структура та обсяг пояснювальної записки. Пояснювальна записка складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (20 найменувань), додатків (6 позицій). Загальний обсяг роботи – 47 сторінок, з них основного тексту – 37 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ «ХОРЕОГРАФІЧНА СЮІТА «МОЄ “ГИДКЕ КАЧЕННЯ”»

1.1. Аналіз літератури та джерел, що використовувались при реалізації творчого проєкту

Для ретельної підготовки матеріалів, необхідних для розробки та успішного втілення творчого проєкту було проведено ґрунтовне дослідження, яке включало вивчення наукових праць, аналіз психологічних аспектів теми та ознайомлення з візуальними матеріалами. Для ретельного опрацювання теми творчого проєкту було виконано комплексний аналіз наукових джерел, фахових статей, літературних творів, психологічних онлайн-ресурсів, а також мультиплікаційних, художніх та балетних творів. З метою отримання ґрунтовних знань та візуальних ідей для творчого проєкту було проведено поглиблене дослідження, яке охоплювало наукову літературу, психологічні ресурси та аудіовізуальні твори.

З метою кращого розуміння психологічного підґрунтя хореографічної сюїти було проведено дослідження, яке охоплювало такі теми, як особистість, міжособистісні конфлікти, булінг, соціальний вплив та особисті інтереси в контексті суспільних цінностей. Дані аспекти найбільш повно розкривалися у роботах Євтушенко А.В. «Єдність моральних знань та моральної практики в системі виховання особистості». Презентація мюзиклу А. Євтушенко «Гидке каченя», Ратінської О.М. «Психологічний аналіз казки Г.Х. Андерсена «Гидке каченя» крізь призму протистояння булінгу», Герасим'як І. «Проблема поєднання інтересів суспільства і особистості», Самохвалової Ю.А. у співпраці з Підбуцькою Н.В. «Причини та особливості поведінки у конфлікті» та Орбана-Лембрика Л. «Залежність поведінки особистості від впливу проблемного соціуму». Після ретельного вивчення літератури стає очевидно, що танці з динамічними змінами чітких та виразних рухів набирають все

більшої популярності на світових сценах. Цей стиль поєднує в собі ґрунтовну базу, особисті вигадки танцівника та оригінальну імпровізацію, що робить його чудовим інструментом для самовираження та втілення власної життєвої позиції.

З метою кращого поєднання танцю та музики в хореографічній сюїті було проведено дослідження фахових музичних видань. Ці видання стали джерелом інформації про музичну теорію, композицію та засоби виразності музики, що допомогло глибше зрозуміти музичну основу хореографічної постановки.

Важливим етапом роботи над кваліфікаційною роботою стало дослідження жанрового розмаїття хореографічного мистецтва, зосередившись на балетних виставах. Аналіз класичних творів, таких як «Грек Зорба» та «Марна пересторога», допоміг побачити чіткі жанрові ознаки та простежити еволюцію балетного мистецтва. Це дослідження допомогло чітко визначити напрямки роботи та обрати відповідні методи для її виконання. Схожість шляху Джона з «Грека Зорби» та каченяти з казки:

1. Пошук місця у світі:

- Джон: Він приїжджає до Греції, де все йому чуже. Він не знає мови, культури та не має друзів. Це змушує його відчувати себе самотнім і втраченим, подібно до каченяти, яке не вписується в коло інших каченят.

- Каченя: Воно народжується в качиному гнізді, але відрізняється від інших каченят. Це змушує його відчувати себе не таким, як усі, і шукати своє місце у світі.

2. Неприйняття:

- Джон: Спочатку його не приймають греки. Його вважають чужинцем і ставляться до нього з недовірою, подібно до того, як каченя зазнає знущань через свою зовнішність.

- Каченя: Його клюють інші тварини та уникають через його незвичайну зовнішність.

3. Зміна та зростання:

- Джон: Подорожуючи з Зорбою та знайомлячись з грецькою культурою, Джон змінюється. Він стає більш відкритим, сміливим і впевненим у собі. Він також знаходить нових друзів і закохується. Це схоже на те, як каченя перетворюється на прекрасного лебедя.

- Каченя: З часом каченя дорослішає і перетворюється на прекрасного лебедя. Це символізує його внутрішній потенціал та красу, яка спочатку була прихована.

4. Знаходження себе:

- Джон: Завдяки Зорбі Джон вчиться цінувати життя, жити теперішнім моментом і не боятися труднощів. Він також знаходить своє місце у світі, ставши частиною грецької громади. Це схоже на те, як каченя знаходить свою сім'ю та місце у світі.

- Каченя: Каченя знаходить свою сім'ю та місце у світі серед лебедів. Це символізує його прийняття себе та свою справжню ідентичність.

5. Сила дружби:

- Джон: Дружба з Зорбою відіграє важливу роль у його житті. Зорба стає для нього наставником і другом, який допомагає йому знайти себе. Це схоже на те, як каченя знаходить нових друзів, які приймають його таким, яким він є.

- Каченя: Каченя знаходить нових друзів, які приймають його таким, яким він є. Це допомагає йому подолати труднощі та знайти щастя.

Схожість шляху Лізи з «Марної перестороги» та каченяти з казки:

1. Пошук себе:

- Ліза: Вона живе в селі, де всі очікують від неї, що вона вийде заміж за багатого, але нелюбимого чоловіка. Однак Ліза мріє про справжнє кохання та щастя. Це схоже на те, як каченя шукає свою сім'ю та місце у світі.

- Каченя: Воно народжується в качиному гнізді, але відрізняється від інших каченят. Це змушує його відчувати себе не таким, як усі, і шукати своє місце у світі.

2. Неприйняття:

- Ліза: Її мати не схвалює її стосунки з бідним селянином Коліном. Вона вважає, що Ліза заслуговує на кращого. Це схоже на те, як каченя зазнає знущань через свою зовнішність.

- Каченя: Його клюють інші тварини та уникають через його незвичайну зовнішність.

3. Зміна та зростання:

- Ліза: Протягом балету Ліза стає більш сміливою та рішучою. Вона бореться за своє щастя з Коліном і зрештою здобуває перемогу над своєю матір'ю та суспільством. Це схоже на те, як каченя перетворюється на прекрасного лебедя.

- Каченя: З часом каченя дорослішає і перетворюється на прекрасного лебедя. Це символізує його внутрішній потенціал та красу, яка спочатку була прихована.

4. Знаходження себе:

- Ліза: Ліза знаходить своє щастя та місце у світі з Коліном. Вона розуміє, що справжнє кохання важливіше за багатство та статус. Це схоже на те, як каченя знаходить свою сім'ю та місце у світі серед лебедів.

- Каченя: Каченя знаходить свою сім'ю та місце у світі серед лебедів. Це символізує його прийняття себе та свою справжню ідентичність.

5. Сила кохання:

- Ліза: Кохання Лізи та Коліна долає всі перешкоди. Вони готові ризикувати та боротися за своє щастя. Це схоже на те, як каченя ніколи не втрачає надії знайти своє місце у світі.

- Каченя: Кохання допомагає каченяти знайти свою сім'ю та місце у світі. Це символізує силу добра та перемогу над злом.

Вивчення всієї вищезазначеної літератури та балетів стало ґрунтовною базою для кваліфікаційної роботи. Завдяки цьому дослідженню було визначено зміст роботи, її оригінальний задум та особливості обраних хореографічних стилів та жанру, музичний супровід твору чітко підкреслюється через лексику персонажів. Цей процес збору інформації став відправною точкою для подальшої роботи над більш детальними аспектами постановки.

Вивчення праць видатних хореографів дозволило поглибити розуміння методики балетмейстерсько-постановочної роботи, принципів архітектонічної розробки хореографічних творів та процесу створення сценарно-композиційного плану.

Навчальний посібник «Мистецтво балетмейстера» написаний Рехвіашвілі А.Ю., Білаш О.С. [16], розкриває ключові поняття, необхідні для успішної роботи балетмейстера; описує основні компоненти створення балетної вистави, від задуму до постановки; пропонує практичні рекомендації щодо різних аспектів хореографічного мистецтва, збагачує знання та навички читачів, сприяючи їх професійному розвитку.

Для вивчення матеріалів з історії європейського балету було опрацьовано навчальний посібник «Балетмейстери ХХ століття: індивідуальний погляд на розвиток хореографічного мистецтва», написаний Оленою Полісадовою, в якому розглянуто творчість провідних балетмейстерів та їх вплив на розвиток хореографічного мистецтва того часу. Цей посібник цінний для студентів хореографії, корисний для хореографів, танцівників та всіх інших, хто цікавиться балетом та хореографією, прагне глибше вивчити історію своєї професії та шукають натхнення та нові ідеї.

Книга Мелехова А.В. «Мистецтво балетмейстера. Композиція і постановка танцю» є помічником для студентів-хореографів, які мріють навчати дітей. В ньому викладено практичні поради щодо роботи з юними танцюристами, стратегії планування уроків, підбору музики та вправ, а також методики навчання, враховуючи фізичний та психологічний розвиток дітей.

1.2. Дитяча казка «Гидке каченя» Ганса Крістіана Андерсена

Темою проекту та натхненням для створення хореографічної сюїти стала казка Ганса Крістіана Андерсена «Гидке каченя». Ця історія розповідає про лебедя, який народився серед звичайних качок. Через свою відмінність він зазнає глузувань та відсторонення. Проте, як розгортається казка, розкривається справжня краса лебедя, і він, позбувшись статусу відкиненого, постає величним створінням. Казка «Гидке каченя» відображає автобіографічні переживання Андерсена, адже лебідь, що не знаходить свого місця серед качок, стає метафорою його власного відчуття чужості в ранньому дитинстві та юності. Три випробування, які випадають на долю лебедя в казці, символізують три ключові етапи життя самого автора, позначені відчуттям самотності та неприйняття. Пізніше Андерсен напише: «На мене дивилися як на дивовижу, розважалися мною, а я в кожній посмішці бачив схвалення». Цей епізод з казки перегукується з реальним життям автора, адже в юності він стикався з подібним ставленням з боку оточуючих. У дворі, де жили птахи, маленьке каченя зазнавало постійних знущань та принижень. Кожен намагався образити його, підкреслюючи, що воно тут чуже і не має права на своє місце. Складні стосунки між героями казки знаходять відображення і в епізоді, де гидке каченя знаходить прихисток у хатині самотньої бабусі. Її кіт і курка постійно повчають пташеня, як воно має поводитися, нав'язуючи йому свою думку. Ця ситуація нагадує про стосунки Андерсена з родиною його покровителя Йонаса Колліна. Фінансист при дворі короля Фредеріка VI. Коллін часто критикував юного письменника, намагаючись нав'язати йому власні уявлення про життя та поведінку.

Життя Ганса Крістіана Андерсена стало втіленням його відомих слів: «Не біда з'явитися на світ у качиному гнізді, якщо ти вилупився з лебединого яйця!». Незважаючи на тернистий шлях до визнання, він зумів зберегти свою унікальність і стати одним із найвидатніших діячів художньої літератури. Казки Андерсена, сповнені глибокого сенсу та актуальних тем, й досі захоплюють читачів усіх поколінь, від малих до дорослих.

1.3. Обґрунтування композиційно-драматургічної побудови твору

Хореографічна сюїта «Моє "Гидке каченя"» – це не просто вистава, а цілісна розповідь, поділена на чотири контрастні частини, кожна з яких відіграє важливу роль у розкритті драматургії. Перша картина – це загальний номер, який знайомить глядача з героями та занурює у світ казки, поступово розвиваючи сюжетну лінію. Друга картина складається з двох сцен. У першій сцені на перший план виходять внутрішні переживання головного героя. Друга сцена заворює пластичними рішеннями виконавців, які вселяючи надію та віру в майбутнє переконують головного героя рухатись до своєї мети. Третя картина показує щасливий фінал, дарує глядачам відчуття радості та гармонії, підкреслюючи тріумф добра та щирості.

Для втілення практичної частини бакалаврської роботи було обрано лірико-драматичний жанр. Цей вибір зумовлений тим, що він дає можливість передати широкий спектр емоцій та почуттів, які переживають герої казки.

Впродовж твору лірична та драматична складові відіграють неабияку роль у розвитку драматургії, адже якраз вони становлять базу для розуміння усього творчого задуму проєкту, а також задають напрямок руху певним життєвим ситуаціям при демонстрації конкретних відносин між різними соціальними групами, так і загалом людськими стосунками.

Ця хореографічна сюїта вирізняється неординарним підходом до створення танцювальних композицій, адже в їх основі лежить синтез класичного танцю з елементами інших стилів. Класичний танець становить основу хореографії, надаючи їй чітку структуру, елегантність та витонченість. Його використання особливо яскраво проявляється у номерах, що зображують урочисті моменти. Чітка структура класичного танцю чітко окреслює образи героїв та підкреслює їхні соціальні статуси. Окрім класичного танцю, майстерно вплітаються елементи інших стилів, роблячи постановку емоційнішою та експресивнішою. Вибір стилів залежить від емоційного стану героїв та розвитку сюжету. Поєднання класичного танцю з елементами інших стилів створює динамічну та багатогранну хореографічну мову.

Музика, що підібрана для хореографічної сюїти доповнює танцювальні номери, а стає органічною частиною розповіді, підкреслюючи сюжет та емоційний стан героїв. Хореографічна сюїта про гідке каченя не просто танцює історію, а й веде глядача у захоплюючу подорож завдяки чотирьом ретельно підібраним музичним композиціям таких композиторів, як Євген Хмара та Роман Коляда. Кожна з них, немов дорогоцінний камінь, грає важливу роль у розкритті теми та задуму.

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

У першому розділі бакалаврської роботи було здійснено всебічний аналіз теоретичних аспектів хореографічної постановки «Моє "Гидке каченя"». Дослідження охопило широкий спектр джерел, включаючи літературу, наукові статті та хореографічні твори, що допомогло сформуванню чіткого уявлення про концепцію та структуру проєкту.

З метою підготовки до практичної роботи над балетмейстерською постановкою «Моє "Гидке каченя"» було проведено всебічне вивчення теорії балетмейстерського мистецтва. Дослідження охопило питання драматургії, сценографії, хореографії та музичного оформлення балету. Крім того, було проаналізовано статті онлайн-ресурсів, присвячені психологічним аспектам соціальної різноманітності. Це дозволило глибше зрозуміти тему постановки та розкрити її психологічні нюанси у хореографії.

Зрозумівши життя Ганса Крістіана Андерсена, від його дитинства до визнання та слави, ми глибше пізнаємо й фундамент його творчості. Саме це розуміння допомогло вибрати для постановки казку «Гидке каченя», яка несе в собі важливий меседж для широкої аудиторії. Ця зворушлива історія, що відображає складний період життя, може трапитися з будь-ким.

Твори Романа Коляди та Євгена Хмари стали основою музичного оформлення постановки «Гидке каченя». Їхня музика не лише доповнює візуальну складову спектаклю, а й розкриває глибинні емоції та переживання героїв, роблячи постановку ще більш вражаючою та незабутньою для глядачів.

РОЗДІЛ 2

ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ «МОЄ “ГИДКЕ КАЧЕННЯ”»

2.1. Лібрето

Картина 1

Перший шкільний день після літніх канікул. Учні поступово заходять до свого класу на навчання та кожен розповідає один одному хто як провів літо. Всі вони дружні та все ж таки іноді вони можуть пожартувати один над одним.

Веселу та досить цікаву розмову перериває вчитель, який зайшов у клас, а поряд з ним новий учень. Вона знайомить клас з їхнім новим однокласником. Діти зацікавлені та одразу підходять до нового учня та починають з ним знайомитись. Новий учень трохи соромиться, коли до нього підходять однокласники. Він не звик до такої уваги та не дуже вміє спілкуватися з людьми. Вчителя кличе його колега і вона виходить з класу.

Учні починають з ним діалог та показують які вони класні і просять нового учня розповісти про себе. Він соромлячись починає розповідати, але так як він інтроверт та замкнутий у собі йому не дуже вдається. Один з учнів намагається розвеселити нового учня. Він розповідає йому смішні історії, жартує та пропонує зіграти в гру.

Новий учень розуміє, що однокласники хочуть бути дружніми, але йому важко розкритися перед ними. Він відчуває себе некомфортно в такій ситуації. Деякі з учнів починають сміятися з нового учня, вважаючи його дивним та замкнутим. Вони не розуміють його інтровертної натури. Новий учень відчуває себе пригніченим та приниженим. Він не знає що робити, і хочеться втекти з класу. Учні починають цькувати його. Спочатку ті які насміхались, а потім підключаються інші. Не витримавши цькування, новий учень кидає все – рюкзак, підручники – і вибігає з класу.

Картина 2 (сцена 1)

Хлопець біжить до парку, який знаходиться недалеко від школи, відчуваючи себе пригніченим, ображеним та розгубленим.

Прибігши до парку йому стає легше, але ненадовго. У його думках прокручуються події, які щойно відбулися в класі. Він не може зрозуміти, чому його однокласники так з ним вчинили.

Новий учень ступив до класу, відчуваючи легку незручність, але сповнений надії на те, що знайде тут нових друзів. Він щиро прагнув поділитися з однокласниками своїми захопленнями та розповісти про себе, але його слова не знайшли відгуку через його замкнутість. Натомість він зіткнувся з глузуваннями та нерозумінням, які змусили його відчувати себе дивним, самотнім та безпорадним. Їхні жорстокі слова та дії завдали болю. Новий учень у розпачі лягає на траву. Він не знає, що йому робити далі.

Картина 2 (сцена 2)

Занурений у свої думки, головний герой несподівано опинився поруч з незнайомими йому хлопцями та дівчатами. Їхні радісні вигуки вирвали його з роздумів, і він здивовано озирнувся. Учень був захоплений розмовою та поведінкою нових знайомих. Їхня енергія та щирість притягували його, і він не міг відвести погляд. Звернувши увагу на хлопця, друзі підійшли до нього і зацікавлено запитали, що сталося. Збентежений та затиснутий, він почав розповідати про те, що трапилося в класі. Його голос тремтів, а слова ледь вимовлялися, адже він боявся, що й ці школярі почнуть з нього глузувати, повторюючи жорстокі насмішки однокласників. З кожним словом його голос ставав трохи сильнішим, а очі піднімалися вище. Він відчував, як його страх та сором поступово тануть, замінюючись теплом та розумінням. Друзі по черзі ділилися своїми думками та словами підтримки. Вони запевнили, що нічого подібного з ним не повториться, адже вони не дозволять нікому його ображати. Їхня щирість та турбота глибоко зворушили хлопця. Він здивувався, як швидко та легко йому вдалося розкритися перед цими незнайомцями. Ця зустріч стала для нього справжнім порятунком. Він зрозумів, що не самотній,

і що є люди, які готові його вислухати, підтримати та захистити. Завдяки новим друзям він здобув силу та впевненість, щоб протистояти жорстокості та несправедливості.

Картина 3

Наступний день.

Новий учень заходить до класу, трохи нервуючись, але з надією на краще. Він прямує на своє місце, намагаючись не привертати на себе увагу. Однокласники займаються своїми справами, деякі з них поглядають на нового учня з цікавістю, інші – з байдужістю.

Деякі однолітки підходять до нього, щоб привітатися. Вони вибачаються за те, що сталося вчора, і кажуть, що не хотіли його образити. Їм щиро шкода за свої слова та дії, соромно за те, як вони себе повели. Інші однокласники: просто ігнорують нового учня, роблячи вигляд що нічого не сталося. Їм байдужа доля нового учня, вони не відчують сорому за свою поведінку.

Завдяки щирій підтримці нових друзів, головний герой почав розкриватися і спілкуватися з однокласниками. Збентеження та страх поступово відступали, даючи місце щирим емоціям та бажанню поділитися своїми думками. Однокласники, які раніше ставилися до нього байдуже, з подивом спостерігали за цією трансформацією. Їм було цікаво, як за такий короткий проміжок часу замкнута та мовчазна людина змогла перебороти свої внутрішні блоки і стати душею компанії. Не втримавшись, вони підійшли до новачка, щиро вибачившись за свою байдужість. Їхні слова висловлювали каяття та бажання налагодити стосунки. Головний герой, позбавлений злості та образи, з радістю прийняв їхні вибачення. Він запропонував їм приєднатися до гри, яка вже захопила інших однокласників.

2.2. Форма, жанр, стиль. Ідейно-тематичний аналіз загальної сюїти

Форма – хореографічна сюїта

Жанр – лірико-драматичний

Стиль – синтез класичного танцю з прийомами і віртуозною технікою неокласичного танцю;

Ідейно-тематичний аналіз:

Час дії – 20-ті роки ХІХ століття.

Місце дії – школа, парк

Тема – неприйняття нового однокласника.

Ідея – кожна людина індивідуальна

Сюжет: Знайомство хлопця з його новим класом. Неприймання нового учня. Роздуми головного героя, чому так сталося. Знайомство з новими друзями та прибирання внутрішніх блоків. Новий день у школі. Однокласники бачать, що новий учень змінився та хочуть з ним дружити.

Надзавдання – не треба соромитись своєї індивідуальності, бути впевненим у собі й своїх силах та вірним своїм мріям.

Наскрізна дія – соціалізація нового учня у несприятливих умовах.

Конфлікт – соціальний, побутовий.

2.3. Форма, жанр, стиль. Ідейно-тематичний аналіз епізодів сюїти

Епізод 1

Форма – ансамблевий танець, сольний танець.

Жанр – лірико-драматичний.

Стиль – синтез класичного танцю з прийомами й віртуозною технікою неокласичного танцю.

Ідейно-тематичний аналіз:

Час дії – ранок

Місце дії – школа.

Тема – важливість розуміння та прийняття.

Ідея – самотність та цькування можуть бути серйозними проблемами, з якими важко впоратися самотужки.

Сюжет: перший шкільний день після літніх канікул. Учні поступово заходять до свого класу на навчання та кожен розповідає один одному хто як провів літо. Всі вони дружні та все ж таки іноді вони можуть пожартувати один над одним.

Веселу та досить цікаву розмову перериває вчитель, який зайшов у клас, а поряд з ним новий учень. Вона знайомить клас з їхнім новим однокласником. Діти зацікавлені та одразу підходять до нового учня та починають з ним знайомитись. Новий учень трохи соромиться, коли до нього підходять однокласники. Він не звик до такої уваги та не дуже вміє спілкуватися з людьми. Вчителя кличе його колега і вона виходить з класу.

Учні починають з ним діалог та показують які вони класні і просять нового учня розповісти їм про себе. Він соромлячись починає розповідати про себе, але так як він інтроверт та замкнутий у собі йому вдається не дуже. Один з учнів намагається розвеселити нового учня. Він розповідає йому смішні історії, жартує та пропонує зіграти в гру.

Новий учень розуміє, що однокласники хочуть бути дружніми, але йому важко розкритися перед ними. Він відчуває себе некомфортно в такій ситуації. Деякі з учнів починають сміятися з нового учня, вважаючи його дивним та замкнутим. Вони не розуміють його інтровертної натури. Новий учень відчуває себе пригніченим та приниженим. Він не знає, що йому робити, і йому хочеться втекти з класу. Вони починають цькувати його. Спочатку ті які насміхались, а потім підключаються інші.

Не витримавши цькування, новий учень кидає все – рюкзак, підручники – і вибігає з класу.

Надзавдання – різне соціальне становище не є причиною для зневажливого ставлення; кожен має право на свою індивідуальність.

Наскрізна дія – пошук зв'язку та подолання самотності..

Конфлікт – соціальний, побутовий.

Епізод 2

Форма – соло

Жанр – лірико-драматичний

Стиль – синтез класичного танцю з прийомами і віртуозною технікою неокласичного танцю.

Ідейно-тематичний аналіз:

Час дії – день того ж дня.

Місце дії – парк неподалік школи.

Тема – нерозуміння вчинку однокласників .

Ідея – складність адаптації до нового середовища та боротьбу з почуттям самотності.

Сюжет: Новий учень біжить до парку, який знаходиться недалеко від школи. Він відчуває себе пригніченим, ображеним та розгубленим. Прибігши до парку йому стає легше, але ненадовго. У його думках прокручуються події, які щойно відбулися в класі. Як хвилюючись зайшов у клас, відчував невпевненість, дискомфорт, але прагнув знайти нових друзів, поділитися своїми захопленнями, знайти спільну мову з усім класом. Через внутрішнє хвилювання замкнувся в собі та не може зрозуміти, чому його однокласники так з ним вчинили.

Натомість він зіткнувся з глузуваннями та нерозумінням, які змусили його відчути себе дивним та самотнім. Їхні жорстокі слова та дії завдали йому болю та змусили відчути себе безпорадним. Новий учень у розпачі лягає на траву. Він не знає, що йому робити далі

Надзавдання – потрібно не боятися виражати свої емоції.

Наскрізна дія – пошук прийняття та подолання самотності.

Конфлікт – внутрішній.

Епізод 3

Форма – соло, тріо

Жанр – драматичний

Стиль – синтез класичного танцю з прийомами і віртуозною технікою неокласичного танцю.

Ідейно-тематичний аналіз:

Час дії – вечір того ж дня

Місце дії – парк біля школи.

Тема – допомога старших учнів у подоланні психологічних бар'єрів.

Ідея – друзі можуть допомогти нам подолати навіть найскладніші ситуації.

Сюжет: головний герой у своїх думках та не помічає, як поряд з ним зустрічаються, які давно не бачились. Учень захоплений їхньою поведінкою та не може відірвати очей від них. Ці друзі помічають хлопця, підходять до нього та питають, що сталося. Сором'язливо опускає очі, коли розповідав про те, що сталося. Він боїться, що і ці школярі почнуть з нього глузувати і відходять від них. Хлопці та дівчата підходять до нього та кожна пара поступово позбавляє його невпевненості та сором'язливості .

Надзавдання – сила дружби.

Наскрізна дія – пошук зв'язку та подолання самотності.

Конфлікт – внутрішній, соціальний.

Епізод 4

Форма – ансамблевий танець, соло.

Жанр – ліро-епічний

Стиль – синтез класичного танцю з прийомами і віртуозною технікою неокласичного танцю.

Ідейно-тематичний аналіз:

Час дії – день.

Місце дії – школа.

Тема – прощення та дружба.

Ідея – ніколи не пізно попросити вибачення та налагодити стосунки.

Сюжет: новий учень заходить до класу, трохи нервуючись, але з надією на краще. Він прямує на своє місце, намагаючись не звертати на себе увагу. Однокласники займаються своїми справами, деякі з них із зацікавленістю спостерігають за новим учнем, інші – байдужі.

Деякі однолітки підходять до нього, щоб привітатися. Вони просять вибачення за те, що сталося вчора і кажуть, що не хотіли його образити. Їм щиро шкода про свої слова та дії, соромно за те, як вони себе повели. Інші однокласники: ігнорують нового учня, удаючи, що нічого не сталося. Їм байдужа доля нового учня, вони не відчують сорому за свою поведінку.

Головний герой починає більш відкрито спілкуватися з однокласниками, які просили вибачення та навіть починає жартувати з ними. Учні пропонують детальніше дізнатися один одного після школи на що новий учень відповідає взаємністю. Однолітки, яким було байдуже, звернули увагу на жваві розмови інших учнів з новеньким та зацікавилися, як за такий короткий проміжок часу замкнута людина змогла перебороти свої внутрішні блоки. Вони підходять до новенького, вибачаються перед ним та хочуть дізнатися про нього більше, бо для них він став цікавим. Він не тримає на них зла та пропонує приєднатися до гри.

Надзавдання – Перемога над замкненістю та пошук щирої дружби.

Наскрізна дія – Зміна ставлення нового учня та його однокласників.

Конфлікт – неантагоністичний, зовнішні та внутрішні.

2.4. Композиційно – архітектонічна побудова загальної сюїти

Експозиція:

Новий учень нервує, заходячи до нового класу, де його зустрічають не всі відверто та не всі готові до спілкування.

Зав'язка:

Цькування з боку деяких учнів змушує нового учня тікати до парку, де він знаходить підтримку в групі однолітків.

Розвиток дії:

Нові друзі допомагають новому учню розкритися, бути впевненим у своїх силах, підтримують його та разом танцюють.

Кульмінація:

Наступного дня новий учень знаходить сміливим, впевненим та спроможним протистояти цькуванню.

Розв'язка:

Знаходить нових друзів.

Фінал:

Сповнений рішучості та впевненості, новий учень ступає на поріг нового етапу свого життя, не даючи місця страху перед булінгом.

2.5. Композиційно – архітектонічна побудова епізодів сюїти

Епізод 1

Експозиція:

Учні заходять до класу, діляться враженнями про літо.

Зав'язка:

Вчитель знайомить клас з новим учнем.

Розвиток дії:

Через контраст особистостей виникає конфлікт та цькування між однокласниками та новим учнем.

Кульмінація:

Не витримавши цькування, новий учень кидає речі та вибігає з класу.

Розв'язка:

Нерозуміння нового учня вчинка однокласників.

Епізод 2**Експозиція:**

Заглиблений у думки герой бачить друзів, які зустрілися та дружньо спілкуються.

Зав'язка:

Захоплений їхньою дружньою поведінкою із захватом дивиться на них. Він розповідає про цькування в класі, але сором'язливо озирається навкруги.

Розвиток дії:

Школярі підтримують його щоб подолати його затиснення.

Кульмінація:

Спілкуючись зі школярами, герой відчуває підтримку з їхнього боку та стає більш впевненішим.

Розв'язка:

Знайшовши підтримку, долає сором'язливість і знаходить нових друзів.

Епізод 3**Експозиція:**

Новий учень повертається до класу, де його зустрічають різні реакції від однокласників.

Зав'язка:

Деякі однокласники вибачаються за цькування, інші ігнорують його.

Розвиток дії:

Головний герой налагоджує контакт з тими, хто вибачився, і вони починають спілкуватися.

Кульмінація:

Ця дружня атмосфера привертає увагу інших однокласників, які також вирішують приєднатися.

Розв'язка:

Новий учень долає сором'язливість, знаходить нових друзів і стає частиною класу.

2.6 Сценарно-композиційний план

Картина	Сцена	Епізод	Учасники	Музика	Світло	Тривалість
1		Знайомство в класу з новим учнем	Однокласники Новий учень Вчителька	«Steam Locomotive»	Стандартне	01:45
2	1	Роздуми	Новий учень	«Between the Heartbeats»		01:05
	2	Допомога школярів	Школярі та новий учень	«Angel of Her Dreams»		03:35
3			Однокласники та новий учень	«Finale»		02:25

2.7. Дійові особи та їхня характеристика

Новий учень – 16-тирічний школяр інтроверт. Відчуває дискомфорт у великих соціальних групах і надає перевагу спілкуванню з однією або двома особами. Йому важко відкритися новим людям і поділитися своїми думками та почуттями. Болісно сприймає критику та легко ображається, але щирий і хоче мати друзів, відкритий до спілкування. Йому важливо справити гарне враження та бути прийнятим.

Однокласники:

У цілому: дружні, веселі та цікаві. Більшість однокласників доброзичливі та готові допомогти новому учню. Люблять жартувати та веселитися. Їм цікаво дізнатися про нового учня та його життя.

Ті, хто підтримував нового учня: дружелюбні, щирі та розуміючі. Вони щиро хотіли допомогти новому учню відчувати себе комфортно та подружитися з ним, намагалися зрозуміти його відчуженість та замкнутість.

Ті, хто підбурювали до цькування нового учня: озлоблені, байдужі та нерозуміючі. Їм було байдуже до почуттів нового учня. Не розуміли інтровертність натури та сприймали його замкнутість як дивакуватість.

Зміна байдужих однокласників у 3-й картині: розгублені, невпевнені та боязкі. Їм не цікаво спілкуватися з новеньким, але після того як новий учень змінився за такий короткий проміжок часу, захотіли вибачитися та цікавилися як йому це вдалося. І тепер вже вони боялися, що новий учень не захоче з ними дружити.

2.8. Характеристика музичної основи хореографічного твору

Сюїта «Моє “Гидке каченя”» створена на скомпоновану музику українських композиторів Євгенія Хмари то Романа Коляди.

Євген Хмара (1988):

- Український композитор, піаніст, продюсер.
- Народився в місті Київ.

- Закінчив Київську консерваторію імені Рейнгольда Глієра. Автор симфоній, камерних творів, вокальної музики, саундтреків до фільмів та відеоігор.

- Його твори відзначаються мелодичністю, емоційною глибиною, майстерним використанням сучасних музичних стилів.

Найвідоміші твори:

- Симфонія № 1 «Київська» (2014)
- Концерт для фортепіано з оркестром № 1 (2016)
- Альбом «Angel of Her Dreams» (2018)
- Саундтрек до фільму «Тіні забутих предків. Легенда» (2013)
- Лауреат численних премій, зокрема Міжнародного конкурсу молодих композиторів імені Сергія Прокоф'єва (2012).

Роман Коляда (1954):

- Український композитор, диригент, народний артист України (2004).

- Народився в селі Копачинці, Тернопільської області.
- Закінчив Львівську консерваторію імені Миколи Лисенка.
- Автор опер, балетів, симфоній, камерних творів, вокальної музики.

- Його твори відзначаються сучасним звучанням, оригінальним використанням музичних форм, поєднанням класичних та естрадних елементів.

Найвідоміші твори:

- Опера "Оргія" (1984)
- Балет «Франческа з Ріміні» (1980)
- Симфонія № 1 «Пам'яті Сергія Жадана» (1985)
- Лауреат численних премій, зокрема Національної премії України імені Тараса Шевченка (2005) за оперу «Лісова пісня».

Саме композиції «Steam Locomotive» Євгена Хмари та «Angel of Her Dreams» Романа Коляди доповнили картини змістом та допомогли передати емоції головного персонажу та його переживання.

Епізод 1

В першій картині хореографічної сьїти можна побачити як нового учня не прийняли через його несхожість та інтровертний характер, музикальна композиція «Steam Locomotive» Євгена Хмари доповнює зміст картини та внутрішні переживання головного персонажу. Спочатку музика має веселий, грайливий та жвавий характер, що підкреслює щасливий настрій учнів, які повернулися з канікул та діляться враженнями. З появою нового учня, музика доповнюється ноткою цікавості. Коли вчителька виходить з класу, музика стає більш жвавою та грайливою, адже учні намагаються розвеселити новачка. Але згодом, під час цькування музика стає тривожною, напруженою та гнітючою, що підкреслює внутрішні емоції та переживання головного персонажу. Під кінець картини звучить драматична нота, що доповнює момент коли учень не витримавши цькування вибігає з класу.

Епізод 2

Для другої картини хореографічної сьїти було обрано музикальну композицію Романа Коляди «Angel of Her Dreams». Спочатку музика має більш меланхолічний, що підкреслює настрій новачка який не витримав цькування. Згодом, під час прогулянки парком, музика набуває більш легкого та спокійного характеру, це відображає те, що головний герой шукає розради та спокою. Але потім, коли новачок згадує про цькування, музика набуває тривожного та напруженого характеру. Під час зустрічі з друзями, можна почути жваві та оптимістичні нотки, це підкреслює надію та радість щодо нового знайомства. Але коли головний герой починає розказувати про те, що він пережив, музика знов трохи змінюється, вона стає більш сумною, але з нотою рішучості, щоб показати, що він не здається та готовий боротись зі своїми страхами. І згодом, під час підтримки друзів, музика стає більш теплою,

щирою і привітною, але все ще з нотками меланхолійності, адже новачок ще не встиг до кінця відійти від того жаху, що трапився з ним в класі.

Епізод 3

Для третьої картини хореографічної сьюїти було обрано музичну композицію відомого українського композитора Євгена Хмари «Finale». Мелодія починається з тихих, сумних нот фортепіано, відображаючи емоційний стан нового учня. Музика спокійна, бо вона відображає стан однокласників, які хочуть вибачитись але їм це важко зробити, бо соромно. Коли новий учень приймає їхні вибачення, мелодія наповнюється теплом і прощенням. Мелодія стає більш динамічною та оптимістичною, відображаючи зростаючу впевненість нового учня. Він починає спілкуватися з однокласниками, і мелодія стає більш жвавою та грайливою. Під час того, як новачок розуміє, що знайшов нових друзів мелодія стає тріумфальною, адже головний герой знайшов нових друзів і подолав свої страхи. Вона закінчується на мажорній ноті, символізуючи щасливе завершення історії.

2.9. Сценографія

Костюми

Головний герой:

- перший день: повсякденний одяг, який підкреслює його скромність та сором'язливість. Це може бути джинси, футболка та сорочка.
- після цькування: Одяг, який відображає його емоційний стан. Це може бути темний одяг, що символізує сум та розпач.
- наступний день: Одяг, який демонструє його надію та бажання налагодити стосунки. Це може бути більш яскравий та оптимістичний одяг, що свідчить про його зміну настрою.

Однокласники:

Різноманітний одяг, який відображає їхні індивідуальні стилі та особистості. У хлопців білі або сині сорочки, хтось з краваткою хтось з метеликом, штани у клітинку. У дівчат спідниці у клітинку та біла сорочка. Одяг тих, хто цькує головного героя, був більш зухвалим та агресивним. Кепка чорного або сірого кольору, чорні штани та футболка або кофта того ж кольору.

Вчителька:

Діловий одяг, який підкреслює її авторитет та професіоналізм.

Друзі, які підтримують:

Яскравий та барвистий одяг, який відображає їхню радість та енергію. Сині сукні, зелені або коричневі туніки. У хлопців штани коричневого кольору та білі сорочки.

Декорації

Картина 1: Клас

Шкільна дошка з крейдою, на якій можна написати вітання для нового учня. Парти та стільці для учнів. Карти України та світу на стінах. Книжкові шафи з книгами. Квіти на підвіконнях.

Картина 2: Парк

Дерева різних порід. Квіти та кущі. Газон для сидіння або ігор. Лавки для відпочинку. Фонтан або ставок. Небо з хмарами.

Картина 3: Шкільний коридор

Шапки для одягу та речей учнів. Вікна з видом на школу. Дошки оголошень з інформацією про шкільні події. Годинник на стіні. Портрети відомих українців на стінах.

Освітлення

Перша картина

Початок епізоду: м'яке, тепле освітлення, щоб створити відчуття літнього дня.

Новий учень заходить до класу: більш яскраве освітлення, щоб підкреслити його появу.

Однокласники знайомляться з новим учнем: фронтальне освітлення, щоб освітити обличчя всіх акторів.

Новий учень розповідає про себе: точкове освітлення, щоб зосередити увагу на ньому.

Цькування новенького: холодне, синє освітлення, щоб створити відчуття напруги та тривоги.

Новий учень вибігає з класу: різке, спрямоване світло, щоб підкреслити його втечу.

Друга картина

Початок епізоду: м'яке, зелене освітлення, щоб створити відчуття парку.

Новий учень прибігає до парку: більш яскраве освітлення, щоб підкреслити його появу.

Лягає на траву: слабке, синє освітлення, щоб створити відчуття смутку та самотності.

Згадує про події в класі: червоне освітлення, щоб створити відчуття гніву та образи.

Поява школярів: динамічне, мінливе освітлення з використанням прожекторів та кольорових гелів, щоб підкреслити їхні рухи.

Головний герой бачить дружню компанію: більш яскраве, теплове освітлення, щоб підкреслити його захоплення.

Розповідає новенького про те, що сталося: слабке, холодне освітлення, щоб підкреслити його страх та сором.

Нові друзі допомагають йому розкритися: більш яскраве, динамічне освітлення, щоб підкреслити його радість та полегшення.

Третя картина

Початок епізоду: м'яке, жовте освітлення, щоб створити відчуття нового дня.

Новий учень заходить до класу: більш яскраве освітлення, щоб підкреслити його появу.

Вибачення однокласників: тепле, синє освітлення, щоб підкреслити їх щирість.

Новий учень жартує з однокласниками: динамічне, мінливе освітлення, щоб підкреслити їхню радість та веселість, висвітлюється променем світла.

Байдужі однокласники підходять до них: слабке, холодне освітлення, щоб підкреслити їхню цікавість.

Спільна розмова: промінь, який освітлює нового учня та однокласників, розширюється та переходить у жовто-зелене забарвлення сценічного простору.

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

Завдяки кропіткій роботі над другим розділом хореографічна сюїта «Моє “Гидке каченя “» здобула чітку структуру та глибоке розкриття мого задуму.

Темою дипломної роботи є неприйняття суспільством людину, яка не схожа на інших. Історія наголошує на важливості прийняття себе та своєї унікальності. Та не більш важливою темою є дружба, бо самому здолати всі перешкоди буває важко, а з друзями, які підтримають та дадуть пораду, це зробити буде легше.

Другий розділ розкриває драматургію твору, описує сценографію кожного епізоду, знайомить з характеристиками дійових осіб, пропонує сценарно-композиційний план та аналізує музичну основу хореографічного проєкту. Проведене дослідження художніх особливостей хореографічної сюїти дало змогу сформуванню навички самостійного визначення теми та ідеї, аналізувати кожен епізод і музичні твори, а також поглибити теоретичні знання та практичні навички, необхідні для балетмейстерської діяльності.

В ході роботи над творчим проєктом було докладено багато зусиль для того, щоб правильно визначити його мистецькі компоненти та відібрати необхідні елементи. Було переглянуто багато хореографічних постановок, щоб зрозуміти як саме професійні балетмейстери ставлять свої шедеври. Завдяки цьому хореографічна сюїта перетворилася на самостійний твір.

ВИСНОВКИ

Бакалаврська робота у формі хореографічної сюїти «Мое “Гидке каченя”» має на меті переосмислити у новому форматі показу такі важливі теми:

- Індивідуальна неповторність кожної людини.
- Цінність поняття «особистості» як невід'ємної психологічної складової повсякденного життя індивіда.
- Зв'язок особистості з навколишнім суспільством, який часто виражається через конфлікт з різними соціальними групами.
- Ці теми вдало розкриваються у творі завдяки вдало підібраним ідеї, надзавданню та сюжету.

Основними завданнями творчого проекту були:

- Практичне втілення ключової мети.
- Обґрунтування теоретичної складової.
- Розкриття ідейно-тематичного та композиційного рішення постановки.
- Розкриття розмаїття художніх особливостей хореографічної сюїти.

Втілення творчого проекту в життя відбувалося поступово, протягом двох етапів:

Перший етап: дослідження та аналіз матеріалу.

Другий етап: практична реалізація задуму.

Як результат всіх цих дій хореографічна сюїта «Мое “Гидке каченя”» є самостійним твором з розкриттям тем індивідуальної неповторності, цінності особистості та її зв'язку з суспільством, протистояння особистості та соціуму, еволюція головного героя від «гидкого каченяти» до прекрасного лебедя, яка символізує духовний розвиток та самоусвідомлення людини.

Хореографічна сюїта вирізняється розмаїттям художніх особливостей.

Хореографічна сюїта «Мое “Гидке каченя”» складається з трьох частин, об'єднаних спільною темою та розвитком історії. Вона розгортається за

допомогою контрасту темпів та танцювальних стилів, де енергійні секції чергуються з більш спокійними.

Експозиція та зав'язка представлені у номері «Шкільний клас» у якому показано неприйняття нового учня та його цькування.

Розвитком дії є роздуми головного героя, чому з ним так вчинили та допомога інших учнів повернути віру в себе та переконати його, що не всі учні та люди такі, як його однокласники.

Кульмінацією та розв'язкою у цій хореографічній сюїті є прихід на наступний день головного героя у клас та спробувати переконати однолітків, що він такий самий, як і вони. На щастя, цього не потребується, тому що однолітки вибачаються за свій вчинок, та хочуть стати йому друзями.

Перший етап: Теоретична підготовка

Цей етап потребував ґрунтовних теоретичних знань. Для їх здобуття використовувались різноманітні джерела:

Спеціалізована література: фахові видання, навчальні матеріали, корисні конспекти, збірники та статті.

Онлайн-ресурси: статті, дослідження, реферати та інші матеріали, доступні в Інтернеті.

1.1. Аналіз літератури та джерел

Постійне вивчення та аналіз літератури дозволили значно розширити знання та розуміння теми проєкту.

1.2. "Гидке каченя" Г.К. Андерсена

Ця казка стала головним джерелом натхнення для проєкту. Її мораль, актуальна й досі, лягла в основу хореографічної сюїти.

Зміна погляду на мораль казки

Нове розуміння моралі казки стало ключовим фактором при виборі складових хореографічної сюїти.

Детальна аргументація композиції та драматургії твору подана в розділі

1.3. Це все йде з попереднього жанру, деякі епізоди, інші для проєкту, назви

та структури. Крім того, були підібрані відповідні музичні уривки, а також хореографічні стилі, щоб посилити художній сюжет і відобразити події.

Ключове завдання другого розділу – розкрити художні характеристики творчого проекту. Підпункт 2.1. Його справжня цінність проявляється у формі написання сценарію. Завдяки цьому формується чіткий напрямок подальшої роботи над усіма підлеглими частинами сюїти.

У розділі 2.2. Кваліфікаційний твір дає необхідне визначення власної форми, жанру, стилю. Не менш цінним є її ідейно-тематичний аналіз, який описує такі важливі елементи проекту, як час і місце дії, теми, ідеї, сюжету, надзавдання, конфлікти, наскрізні дії.

У підпункті 2.3. ретельно розроблено композиційно-архітектонічну основу хореографічної сюїти. Кожен епізод, починаючи з експозиції, чітко структуровано за законами драматургії.

Підпункт 2.4. присвячений детальному розробці сценарно-композиційного плану хореографічної сюїти. Цей план враховує всі аспекти сценічного втілення, гарантуючи чітку та виразну постановку.

У розділі 2.5 наведено список учасників та їхні широкі характеристики. Детальні описи охоплюють психологічні та соціальні компоненти зображення, щоб краще зрозуміти вчинки кожного героя чи їхнє загальне значення.

У розділі 2.6 детально проаналізовано музичні характеристики хореографічного твору. Цей аналіз дає чітке уявлення про музичний матеріал.

Підпункт 2.7. "Сценографія" присвячений детальному розробці візуального оформлення сцени для хореографічної сюїти. Цей аспект постановки відіграє важливу роль у створенні атмосфери та емоційного заряду.

Створення хореографічної сюїти «Моє "Гидке каченя"» стало багатограним процесом, що поєднав в собі як творчі, так і практичні аспекти.

Ключові досягнення:

Нова інтерпретація класичної казки: Сюїта пропонує сучасне прочитання відомої історії, досліджуючи теми краси, самоідентичності та прийняття себе в динамічному світі .

Практична цінність для балетмейстерів: Сюїта може слугувати цінним джерелом натхнення та практичним інструментом для балетмейстерів, як досвідчених, так і початківців.

Сценічне втілення: Найголовнішим досягненням стало успішне втілення задуму на сцені, що продемонструвало практичну реалізованість та естетичну цінність хореографічної сюїти.

Значення для мистецького кола:

«Моє ”Гидке каченя”» збагачує мистецький світ новими хореографічними формами, пропонуючи свіжий погляд на класичну історію та досліджуючи актуальні теми сучасного життя. Ця робота має потенціал надихати та мотивувати нове покоління балетмейстерів, сприяючи розвитку хореографічного мистецтва.

СПИСОК ВИКОРИСТАННИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
2. Гутник І.М. Використання технічних засобів для реалізації задуму балетмейстера. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. Київ: Міленіум, 2010. Вип. 18. С. 210-215.
URL: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=678655>
3. Гутник І.М. Танцювальна сюїта та специфіка її постановки в народно-сценічному танці. Теорія та методика викладання фахових дисциплін : зб. наук.-метод. пр. кафедри народної хореографії КНУКіМ. Київ : ТОВ «Видавничий будинок “Аванпост-Прим”», 2014. С. 22-23.
4. Євтушенко А.В. Єдність моральних знань та моральної практики в системі виховання особистості. Презентація мюзиклу А. Євтушенко «Гидке каченя». Сучасні виклики та проблеми науки : збірник наук. матеріалів LXXIV міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Рівне, 15 лист. 2021 р.). Рівне, 2021. С. 121-124. URL: : https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/a5-Рівне_1.pdf#page=121
5. Ємельянова О.Ю. Взаємодія музики та хореографії у балетмейстерській творчості. Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації початкової освіти : матеріали всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. Бердянськ, 2017. 481 с. URL: <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2019/02/ОленаЄмельянова.pdf>
6. Забута Б.І. Музичне забезпечення хореографічних постановок: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне: Волинські обереги, 2011. 194 с.
7. Колосок О.П. Пошуки образного рішення хореографічної композиції: методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ: Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.

8. Орбан-Лембрик Л. Залежність поведінки особистості від впливу проблемогенного соціуму. *Психологія і суспільство*. Тернопіль: ЗУНУ, 2004. Вип. 1 (15). С. 71-82.
URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29719>
9. Отич О.М. Стилї управління: аналіз наукових підходів до визначення сутності і видів. Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти». Серія: Педагогічні науки. Київ: ДЗВО «Університет менеджменту освіти», 2016. Вип. 1 (30). С. 86-97.
URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/visnyk_PO/1_31_2016/pedagog/%D0%9E%D0%A2%D0%98%D0%A7.pdf
10. Плахотнюк О.А. Стилї та напрямки сучасного хореографічного мистецтва. *Вісник міжнародного слов'янського університету. Серія «Мистецтвознавство». Український наук.-теоретичний журнал*. Харків: МСУ, 2007. Вип. 1 (10). С. 32-35.
URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/Plakhotniuk-O.-Styli-i-napriamky-suchasnoho-khoreohrafichnoho-mystetstva.pdf>
11. Попович А., Кундис Р., Кіптілова Н. Вибір як основа створення та вирішення конфлікту у хореографічному творі. *«Молодий вчений»*. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 9 (85). С. 19-21.
URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-9-85-5>
12. Ратінська О.М. Психологічний аналіз казки Г.Х. Андерсена «Гидке каченя» крізь призму протистояння булінгу. Наративна психологія: теорія, емпірика, практика : доповіді ключових спікерів І Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кривий Ріг, 29–30 лист. 2019 р.). Кривий Ріг, 2019.
URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3680>
13. Рехвіашвілі А.Ю., Білаш О.С. Мистецтво балетмейстера: навч. посіб. Київ: КНУКіМ, 2017. 152 с.
14. Савченко О.Я. Літературне читання. Українська мова: підручник для 4 класу. Київ: Освіта, 2015. 192 с. URL:

<https://issuu.com/kreidaros/docs/literaturne-chytannia-4-klas-savchenko-2015>

15. Ходаківська Н.А. Сценографія в контексті історичного розвитку театрального та хореографічного мистецтва. Документ: електронний сайт. URL: http://www.rusnauka.com/NPM/MusicaAndLife/2_2_hodakivs_ka.doc.htm
16. Хольченкова Н.М. Сучасний танець: основні напрями та характерні особливості розвитку. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Чернігів : Вид-во ЧДПУ, 2018. Вип. 154 (2). С. 183-187. URL: <https://visnyk.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Kholchenkova-N.pdf>
17. Хоцяновська Л.Ф. Імпровізація як засіб розвитку творчих здібностей на уроках «Мистецтва балетмейстера». Культура України. Серія: Мистецтвознавство. Харків: ХДАК, 2018. Вип. 59. С. 204-212. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kum_2018_59_22

ДОДАТКИ

Одяг для нового учня

Одяг учнів, які добре відносяться до новенького.

Одяг учнів, які погано відносяться до новенького

Образ класного керівника.

Образ нового учня на наступний день.

Образ школярів, які допомагають.

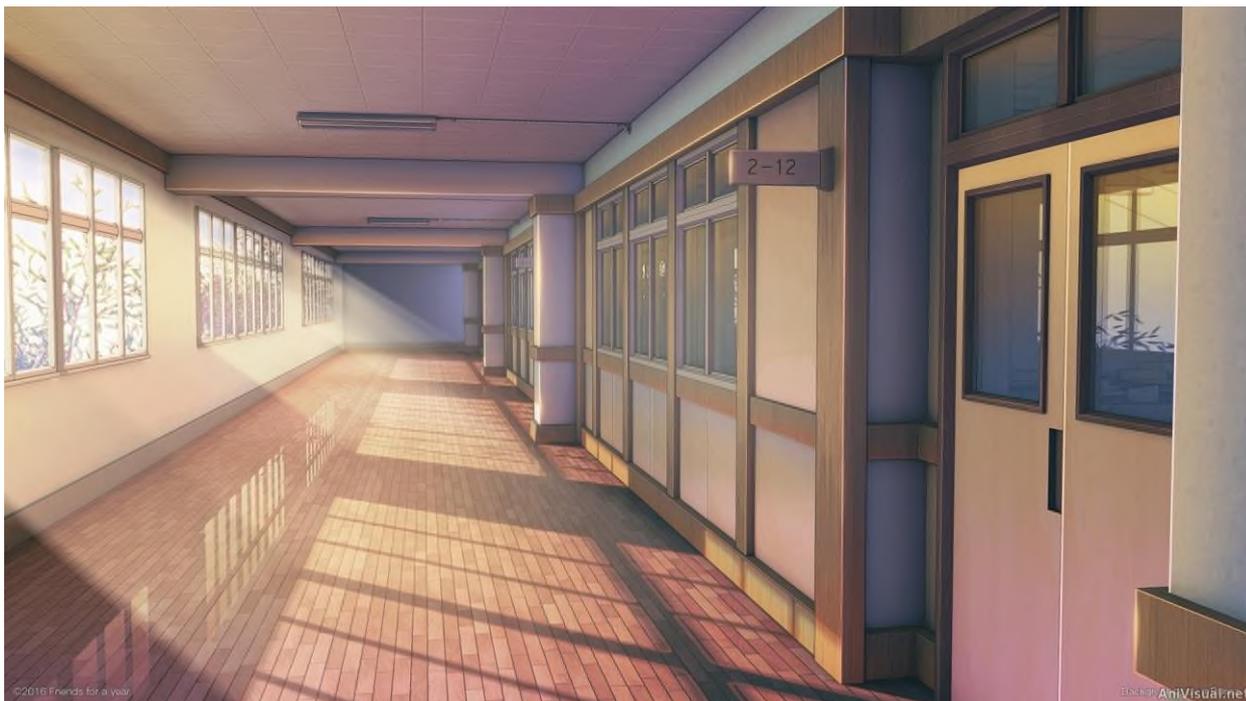
Перша картина: шкільний клас

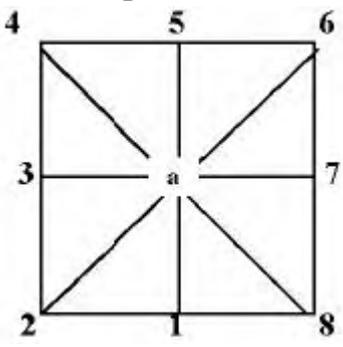
Друга картина: парк

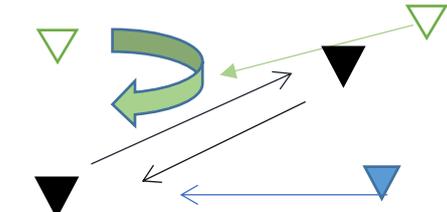
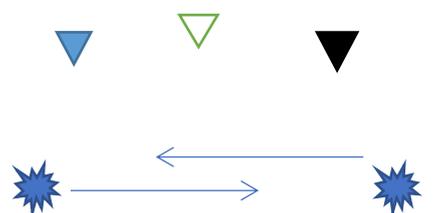
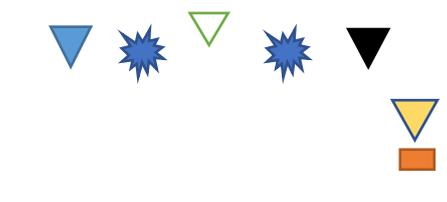

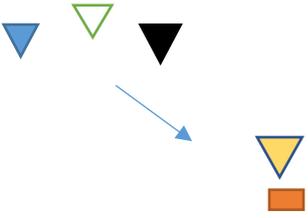
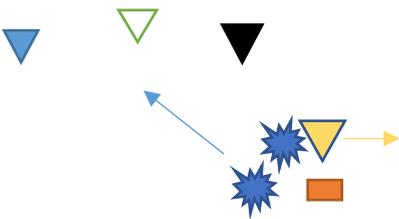
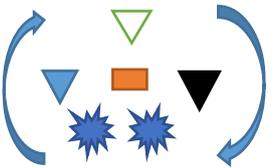
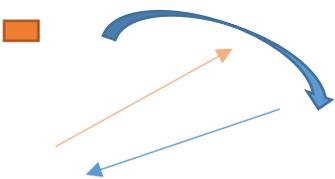
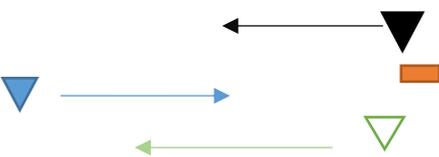
Третя картина: шкільний коридор

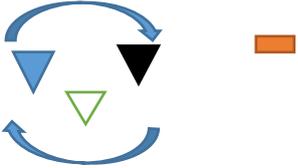
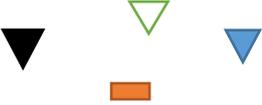
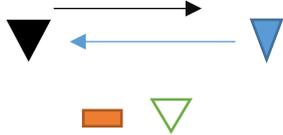
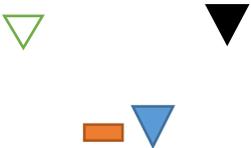
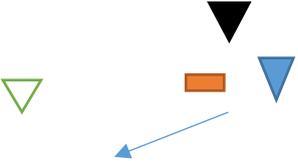
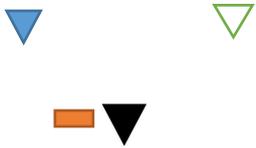
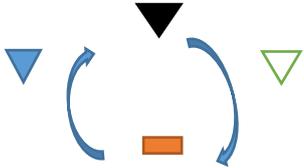

Графічний запис

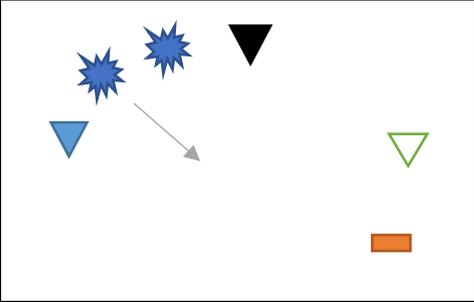
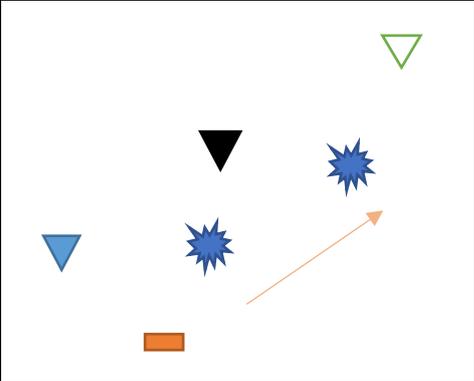
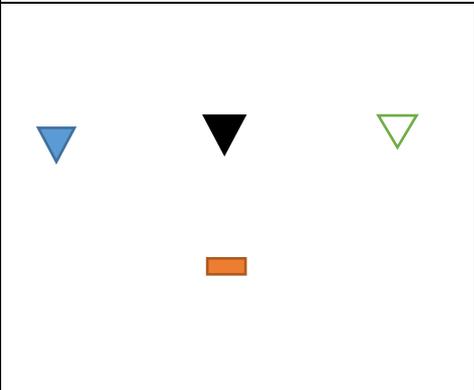
<p>Задня фонова завіса</p> <p>Авансцена</p>	<p>Зображення сценічного простору</p>
	<p>Умовні позначення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перша пара - друга пара - третя пара - цькувальники -вчителька -новенький

	<p>Учні по черзі з'являються у класі.</p>
	<p>З'являються цькувальники.</p>
	<p>Вчителька заводить у клас нового учня, та одразу уходить, бо її позвали по справам.</p>

	<p>Однокласники знайомляться з новим учнем.</p>
	<p>Цькувальники заводять у центр нового учня.</p>
	<p>Всі цькують нового учня по колу.</p>
	<p>Новий учень знаходиться на одинці та розмислює, чому з ним так вчинили.</p>
	
	
	<p>На сцені з'являються друзі, з якими новий учень незнайомий.</p>

	<p>Новий учень спостерігає за друзями.</p>
	<p>Новичок розповідає, що з ним сталося.</p>
	<p>Перша пара допомагає вийти зі стану в якому знаходиться новий учень.</p>
	<p>Друга пара говорить, що не всі школярі такі, як його однокласники.</p>
	
	<p>Третя пара говорить, що він з усім впорається.</p>
	<p>Новий учень дякує новим друзям.</p>

	<p>Поки новичок насолоджується цим яскравим моментом, нові друзі розбігаються у різні боки, та одна з пар торкається хлопця. Він повертається, щоб подивитись, хто це зробив, але нікого немає, наче це був сон.</p>
	<p>Новий учень та однолітки йдуть по шкільному коридору. Однокласники помічають новичка, а він їх ні.</p>
	<p>Їм соромно за те, що вони зробили та вони хочуть вибачитись.</p>
	<p>Новичок вибачає однолітків. Вони просять його розповісти про себе.</p>
	<p>Після того, як новичок розповів про себе йому стало цікаво дізнатись про кожного з однолітків. Вони розповідають про себе.</p>

	<p>З'являються цькувальники, але однокласники вже подружились з новим учнем та разом захищають його.</p>
	<p>Цькувальники тікають з класу.</p>
	<p>Однолітки та новий учень радіють, що вони все ж таки знайшли спільну мову.</p>